

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Földrajzi térszervezés

Akadémiai év 2026/2027

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Földrajz Kar
1.3 Intézet	Magyar Földrajzi Intézet - Gyergyószentmiklós
1.4 Szakterület	Földrajz
1.5 Képzési szint	BSc
1.6 Szak / Képesítés	Turizmusföldrajz
1.7 Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Földrajzi térszervezés			Tantárgy kódja	GLM1503		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Benedek József, egyetemi tanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Peteley Attila, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
3.5.3. Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
3.5.5. Vizsgák					4
3.5.6. Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám		83			
3.8 A félév össz-óraszám		125			
3.9 Kreditszám		5			

4. Előfeltételek

4.1 Tantervi	Az Általános regionális földrajz, Népszégsföldrajz, valamint a Gazdaságsföldrajz tantárgyak keretein belül elsajátított ismeretek hozzájárulnak a tárgy jobb megismeréséhez és könnyebb megértéséhez, valamint a fogalmi alapok megerősítéséhez és a meglévő információk elmélyítéséhez.
4.2 Kompetenciabeli	A megszerzett ismeretek folyamatos használata lehetővé teszi a tananyag fejezeteinek könnyebb megértését szoros összefüggésben a korábban tanult tantárgyak tematikájával.

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Számítógép, videó projektor, laptop
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Számítógéppel, videóvetítővel és internet-csatlakozóval felszerelt tanterem.

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A legfontosabb földrajzi fogalmak, törvények, folyamatok és jelenségek ismertetése, ezek eredetének és fejlődésének magyarázata, azon következmények felmérése/kiértékelése, melyek hatással vannak a természeti és antropikus földrajzi rendszerekre. • Különböző forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek és technikáinak az ismerete és használata. • Jellegzetes grafikus anyagok elkészítése. • Szakmai projektek és tanulmányok kidolgozása. • Földrajzi projektek és tanulmányok elemzéséből kapott eredmények megfelelő felhasználása. • Szakmai segítségnyújtás különböző földrajzi területeken.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Hatékony és felelősségteljes munkamódszerek alkalmazása a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek figyelembevételével. • Multidiszciplináris csoportmunkában alkalmazott hatékony technikák elsajátítása, valamint az ehhez kapcsolódó etikai szabályok, a különböző vélemények sokféleségének az elfogadása, a multikulturalitás és sokszínűség tiszteletben tartása. • A folyamatos szakmai képzés szükségességének felismerése a munkaerőpiaci kereslethez való alkalmazkodás céljából.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgató ismeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató ismeri a földrajzi térszervezés alapfogalmait, törvényszerűségeit, valamint a természeti és társadalmi rendszerek kölcsönhatásainak elméleti hátterét. • A hallgató ismeri a térszervezési döntések mögött álló történeti, gazdasági és társadalmi tényezőket, valamint ezek hatását a térhasználatra. • A hallgató ismeri a földrajzi adatok gyűjtésének és feldolgozásának főbb módszereit, beleértve a statisztikai, térinformatikai és térképezési technikákat. • A hallgató ismeri a földrajzi projektek és tanulmányok megtervezéséhez és kivitelezéséhez szükséges lépéseket, valamint az etikus szakmai munkavégzés alapelveit.
Képességek	<p>A hallgató képes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes különböző forrásokból származó földrajzi adatokat gyűjteni, rendszerezni és elemezni, majd azokat térszervezési célokra felhasználni. • A hallgató képes grafikus anyagokat (pl. térképek, ábrák, infografikák) készíteni és értelmezni a földrajzi elemzésekhez kapcsolódóan. • A hallgató képes önállóan vagy csoportban földrajzi projektek tervezésére, lebonyolítására és értékelésére különböző szakmai szempontok alapján. • A hallgató képes alkalmazni a térszervezési ismereteket multidiszciplináris és multikulturális munkakörnyezetben, figyelembe véve az etikai szabályokat.
Felelősség és önállóság	<p>A hallgató képes önállóan dolgozni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes önállóan dolgozni a földrajzi térszervezési problémák felismerésében, elemzésében és megoldásában. • A hallgató képes önállóan kiválasztani és alkalmazni a megfelelő kutatási és adatelemzési módszereket egy adott földrajzi tanulmány során. • A hallgató képes felelősségteljes döntéseket hozni földrajzi projektek során, figyelembe véve a fenntarthatósági, etikai és társadalmi szempontokat. • A hallgató képes felismerni a szakmai fejlődés szükségességét, és önállóan törekedni tudásának naprakészen tartására a munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelően.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A térszervezés szempontjából nélkülözhetetlen elméleti ismeretek szintézisszerű elmélyítése: tér, térbeliség és földrajzi térszervezés, régió és racionalizáció, valamint az ezekhez a fogalmakhoz és folyamatokhoz
--------------------------------------	---

	kapcsolódó elméletek: telephelyelméletek, regionális növekedés és fejlődés elméletei.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ismeretszerzés az adott témáról. • A hallgatók bevezetése a területi kapcsolatok és elemzések folyamatába. • A hallgatók elméleti ismereteinek kiszélesítése új fogalmak és munkamódszerek elsajátítása által. • A kommunikációs készségek fejlesztése és a felhalmozott ismeretek gyakorlatba ültetése a témához kapcsolódó esettanulmányokra alapuló kiselőadások bemutatása által.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető fogalmak: földrajzi tér és térbeliség, földrajzi térszervezés, területfejlesztés, területi politika	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
2. Tér, térbeliség, a tér racionalizációja	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
3. Telephelyelméletek. A gazdasági tevékenységek lokalizációs tényezői	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
4. Telephelyelméletek (J.H. von Thünen, A. Lösch, A. Weber, Hotelling)	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
5. Behaviorista elméletek. Klaszterek elmélete	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
6. Új gazdaságföldrajz	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
7. Regionális növekedési és fejlődési elméletek. A regionális fejlődés tényezői	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
8. A növekedés endogén és neoklasszikus elméletei	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
9. Postkeynesi elméletek. Exportelméletek	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
10. Polarizációs vagy függőségi elméletek	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
11. Történeti-fejlődési elméletek	Interaktív előadás, bemutatás, példálózás	2 óra
12. Dinamikus növekedési elméletek. Hosszú ciklusok elmélete. Termék életciklus elmélete.	Interaktív előadás, bemutatás, példálózás	2 óra
13. Új regionalizmus	szóbeli előadás interaktív szakaszokkal	2 óra
Összegzés, kiegészítések, ismétlés	Interaktív előadás, bemutatás, példálózás	2 óra

Könyvészet

1. Benedek J. (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
2. Benedek J. (2000): A társadalom térbelisége és térszervezése, Editura Risoprint, Cluj-Napoca
3. Constantin, Daniela Luminița (2004): Strategia și politica regională în România. În: Administrație și management public, 2. p. 29-37.
4. Hagett, P. (2006): Geográfia. Globális szintézis. Typotex Kiadó, Budapest.
5. Horváth Gy. (2003): Európai regionális politika. Dialóg Campus, Kiadó, Pécs – Budapest.
6. Krugman, P. (2000): A földrajz szerepe a fejlődésben, In. Tér és Társadalom, vol.14, Nr. 4, p. 1-21.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Régió, racionalizáció. Románia fejlesztési régiói	problémafelvetés, projektek bemutatása: viták/ tematikus elemzések, közös felderítés	2 óra
2. Az EU és Románia regionális politikája	problémafelvetés, projektek bemutatása: viták/ tematikus elemzések, közös felderítés	2 óra

Kitöltés dátuma
2026.04.15

Előadás felelőse
Prof. Dr. Benedek József

Szeminárium felelőse
Dr. Peteley Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2026.04.30

Intézetigazgató aláírása
Dr. Máthé Csongor